

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ТА СТРАХУВАННЯ

МІСЦЕВІ ФІНАНСИ

Методичні вказівки до виконання контрольної роботи
для студентів заочної форми навчання
освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»
спеціальності 072 – Фінанси, банківська справа та страхування
Освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування»

Затверджено
на засіданні кафедри фінансів,
банківської справи та страхування
Протокол № 9 від 02.12.2019 р.

Місцеві фінанси. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи для студентів заочної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» спеціальності 072 – Фінанси, банківська справа та страхування освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування»/ Укл. Парубець, О. М., Кальченко, О. М., Панченко, О. І. – Чернігів: ЧНТУ, 2019. – 17 с.

Укладачі: Парубець Олена Миколаївна, доктор економічних наук, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування;
Кальченко Ольга Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування;
Панченко Олена Іванівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування.

Відповідальний за випуск: Дубина Максим Вікторович, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Чернігівського національного технологічного університету

Рецензент: Ільчук Валерій Петрович, доктор економічних наук, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Чернігівського національного технологічного університету

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Зміст і обсяг контрольної роботи	5
2. Варіанти контрольної роботи.....	6
3. Критерії оцінки якості виконання контрольної роботи	11
Рекомендована література.....	12

Вступ

Метою вибіркової навчальної дисципліни « Місцеві фінанси» є вивчення засад організації місцевих фінансів, їх складу та основ управління виходячи із розмежування функцій і повноважень місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

Вивчення дисципліни «Місцеві фінанси» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» системи знань щодо еволюції розвитку науки про місцеві фінанси; сутності та функцій місцевих фінансів; утворення, розподілу та використання централізованих та децентралізованих фондів грошових коштів; знань щодо здійснення державної регіональної фінансової політики, функціонування системи місцевих податків і зборів, міжбюджетних відносин; системи управління фінансовою безпекою на рівні територіальних громад.

Метою вивчення дисципліни «Місцеві фінанси» є формування системи знань про сутність і роль місцевих фінансів в економічному і соціальному розвитку адміністративно-територіальних утворень та механізмів їх функціонування, набуття практичних навичок в об'єктивній оцінці процесів, які відбуваються у фінансовій сфері на місцевому рівні.

Предметом дисципліни є фінансові відносини, що виникають на різних рівнях адміністративно-територіальних утворень у процесі формування та використання місцевих фінансових ресурсів.

Головні завдання курсу полягають у :

- вивченні сутності і характерних ознак місцевих фінансів, їх ролі і місця у фінансовій системі держави, засад державної регіональної фінансової політики та механізму її реалізації;
- виявленні закономірностей у сфері місцевих фінансових відносин, міжбюджетних відносин і розкриття шляхів використання цих закономірностей у практиці фінансової роботи місцевих фінансових органів;
- визначені сукупності заходів, що забезпечують формування системи місцевих фінансових інститутів, цільових фондів місцевих органів влади, управління і контролю місцевими фінансами.

В процесі вивчення дисципліни «Місцеві фінанси» здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- теоретичне обґрунтування сутності, складу і ролі місцевих фінансів у розвитку економічної і соціальної інфраструктури;
- Правове регулювання місцевих фінансів в Україні;
- Сфери взаємодії державних і місцевих фінансів;
- основи фінансової автономії органів місцевого самоврядування;
 - структуру доходів і видатків місцевих бюджетів;
 - особливості формування бюджетів об'єднаних територіальних громад;
 - основи формування, розподілу і використання місцевих фінансових ресурсів;

- напрямки використання коштів цільових фондів органів місцевого самоврядування;
- принципи нового підходу до місцевого оподаткування;
- можливі напрямки удосконалення розвитку місцевих фінансів в умовах проведення реформи фінансової децентралізації;
- цілі і завдання державної регіональної фінансової політики і фінансового вирівнювання;

вміти:

- аналізувати сучасні проблеми в сфері місцевих фінансів та обґрунтовувати напрямки їх вирішення;
- аналізувати проблеми, які виникають в процесі управління місцевими фінансовими ресурсами;
- визначати тенденції в змінах доходів і видатків місцевих бюджетів, системі місцевого оподаткування;
- оцінювати індикатори і показники фінансової безпеки на рівні територіальних громад України;
- проводити аналіз результативності реформи фінансової децентралізації;
- узагальнювати вітчизняний і світовий досвід забезпечення фінансової самостійності органів місцевого самоврядування.

Виконання контрольної роботи з дисципліни «Місцеві фінанси», дасть змогу здобувачам вищої освіти оцінювати економічні, фінансові, соціальні процеси, що відбуваються в сучасних умовах на рівні територіальних громад України; розуміти сутність і тенденції розвитку місцевих фінансових відносин та їх особливості; планувати і аналізувати джерела формування і напрямки використання місцевих фінансових ресурсів; розробляти і обґрунтовувати напрямки підвищення ефективності використання коштів місцевих бюджетів; вирішувати актуальні питання розробки і реалізації фінансової політики органів місцевого самоврядування.

1. Зміст і обсяг контрольної роботи

Контрольна робота з дисципліни «Місцеві фінанси» являє собою самостійно підготовлену роботу на вибрану тему, в якій здобувач вищої освіти показує рівень і якість засвоєння основних розділів курсу, вміння комплексно розкрити конкретну тему, аналізувати і узагальнювати ключові фінансові питання курсу у взаємозв'язку з іншими науками, самостійно працювати над літературою, обґрунтовувати і правильно використовувати матеріали періодичних видань та статистичних збірників.

У вступі студент повинен розкрити загальну направленість і розвиток теми контрольної роботи, її актуальність, характер досліджуваних фінансових питань в контексті сучасних економічних перетворень, ступінь вивчення обраної проблеми в економічній літературі; визначити мету, завдання, предмет і об'єкт дослідження, обґрунтувати методи та прийоми його проведення.

Контрольна робота складається з двох теоретичних питань і одного практичного завдання.

Контрольна робота має реферативний характер і містить теоретичні та методологічні положення з вибраної теми дослідження, які використовуються в сучасних досягненнях науки про місцеві фінанси і пов'язані з нормативно-законодавчою базою України.

З метою більшої аргументації, узагальнення і поглибленні основних теоретичних положень теми, здобувач вищої освіти повинен використовувати не тільки основну літературу з даного питання, а також матеріали спеціальних видань Державної Казначейської служби України, Державної податкової служби України, Державної служби статистики України, Державної фіскальної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства регіонального розвитку та будівництва України, періодичних спеціалізованих видань і фактичні дані зібрані під час проходження практики, або здійснення практичної діяльності.

При написанні контрольної роботи здобувач вищої освіти повинен показати вміння аналізувати і узагальнювати матеріал в логічній і економічній послідовності викладання, конкретизувати подальші пропозиції з розкриттям механізму їх практичного застосування.

В кінці роботи обов'язкові висновки, які підводять підсумки дослідження, узагальнюють проблеми, що виникають у сфері фінансів і акцентують увагу на пропозиціях поліпшення практики регулювання відповідних фінансових відносин.

В кінці роботи наводиться перелік використаних літературних джерел.

Загальний обсяг контрольної роботи не повинен перевищувати 20-25 сторінок рукописного або печатного тексту.

Здобувач вищої освіти виконує контрольну роботу за варіантом, який відповідає його номеру в учбовому журналі. При цьому в учбовій групі не повинно бути однакових тем.

2. Варіанти контрольної роботи

Варіант № 1

1. Дискусійні питання сутності і функцій місцевих фінансів.
2. Зарубіжний досвід місцевого оподаткування.
3. Проаналізуйте динаміку доходів і видатків місцевих бюджетів України за останні три роки. Зробіть належні висновки.

Варіант № 2

1. Об'єктивні передумови виникнення місцевих фінансів та розвиток науки про місцеві фінанси.
2. Зарубіжний досвід створення місцевих позабюджетних фондів і можливості його застосування в Україні.
3. Проаналізуйте обсяги надходжень до зведеного бюджету областями України за останні три роки. Зробіть належні висновки.

Варіант № 3

1. Місцеві фінансові ресурси: склад, особливості формування та використання.
2. Організація муніципального фінансового контролю: форми, види, методи.
3. Проаналізуйте ставки і види місцевих податків і зборів, що стягуються в країнах-членах Європейського Союзу. Зробіть належні висновки.

Варіант № 4

1. Регіональна фінансова політика: зміст, завдання, основні напрямки.
2. Зарубіжний досвід забезпечення самостійності місцевих бюджетів і можливості його застосування в Україні.
3. Проаналізуйте частину перерозподілу ВВП через місцеві фінанси у вітчизняній і зарубіжній практиці. Зробіть належні висновки.

Варіант № 5

1. Особливості фінансового забезпечення діяльності комунальних підприємств.
2. Міжнародні стандарти організації місцевих фінансів.
3. Проаналізуйте обсяг і структуру інвестицій в розвиток економіки Чернігівського регіону за останні три роки. Які галузі економіки є найбільш інвестиційно привабливими? Зробіть належні висновки.

Варіант № 6

1. Загальнодержавні податки і збори, закріплені за місцевими бюджетами.
2. Зарубіжний досвід використання бюджетних трансфертів.
3. Проаналізуйте обсяг місцевих запозичень в Україні та країнах Європейського Союзу. Зробіть належні висновки.

Варіант № 7

1. Роль і значення інституту комунальної власності у системі місцевих фінансів.
2. Зарубіжний досвід проведення реформи фінансової децентралізації.
3. Проаналізуйте обсяг внутрішнього і зовнішнього місцевого боргу за останні три роки. Визначте напрямки використання позикових коштів. Зробіть належні висновки.

Варіант № 8

1. Основи фінансової автономії органів місцевого самоврядування.
2. Принципи та методи планування доходів місцевих бюджетів.
3. Проведіть аналіз джерел формування та напрямків використання місцевих фінансових ресурсів за останні три роки. Зробіть належні висновки.

Варіант № 9

1. Система місцевих бюджетів.
2. Фінанси муніципальних підприємств і муніципальні платежі в зарубіжних країнах.
3. Проаналізуйте зміни в надходженні місцевих податків і зборів до місцевих бюджетів в розрізі регіонів України за останні 3 роки. Зробіть належні висновки.

Варіант № 10

1. Інструменти міжбюджетних відносин.
2. Вітчизняний та закордонний досвід розвитку комунального кредиту.
3. Проаналізуйте бюджетоутворючі доходи місцевих бюджетів України та країн Європейського Союзу за останні три роки. Зробіть належні висновки.

Варіант № 11

1. Контроль та аудит фінансової діяльності місцевого самоврядування.
2. Зарубіжний досвід вирішення проблем місцевого соціально-економічного розвитку за рахунок розвитку ринку місцевих запозичень.
3. Проаналізуйте обсяг і структуру видатків бюджету Чернігівської області за останні три роки. Зробіть належні висновки.

Варіант № 12

1. Економічна природа та еволюція розвитку місцевих податків і зборів.
2. Поняття та необхідність фінансового вирівнювання.
4. Проаналізуйте обсяг і структуру доходів бюджету Чернігівської області за останні три роки. Зробіть належні висновки.

Варіант № 13

1. Методи розмежування дохідних джерел центрального та місцевих бюджетів.
2. Системи касового виконання місцевих бюджетів у зарубіжних країнах.
3. Проаналізуйте результати проведення реформи фінансової децентралізації в Україні. Зробіть належні висновки.

Варіант № 14

1. Сутність місцевих фінансів, їх значення в економічному і соціальному розвитку територій.
2. Особливості планування доходів і видатків бюджетів об'єднаних територіальних громад України.

3. Проаналізуйте показники відкритості і прозорості місцевих бюджетів України за останні три роки. Зробіть належні висновки.

Варіант № 15

1. Еволюція розвитку місцевого самоврядування в Україні.
2. Особливості регулювання фінансових відносин на рівні об'єднаних територіальних громад.
3. Проаналізуйте структуру і обсяги видатків бюджету м. Чернігова за останні 3 роки. Зробіть належні висновки.

Варіант № 16

1. Поняття та форми комунального кредиту.
2. Методи, індикатори та показники фінансової безпеки територіальних громад в Україні.
3. Проаналізуйте обсяги міжбюджетних трансфертів, що передаються з державного бюджету до місцевих бюджетів України за останні 3 роки. Зробіть відповідні висновки.

Варіант № 17

1. Порядок складання і розгляду проектів місцевих бюджетів.
2. Розкрийте сутність і призначення загального і спеціального фонду місцевих бюджетів.
3. Проаналізуйте показники фінансової безпеки регіонів України за останні три роки. Зробіть належні висновки.

Варіант № 18

1. Особливості формування і використання коштів цільових фондів органів місцевого самоврядування в Україні.
2. Сутність програмно-цільового методу та проблеми і можливості його застосування на рівні місцевих бюджетів.
3. Проаналізуйте структуру і обсяги видатків на соціальний захист і соціальне забезпечення місцевих бюджетів України за останні 3 роки. Зробіть належні висновки.

Варіант № 19

1. Поняття і показники оцінки фінансової автономії органів місцевого самоврядування і самостійності місцевих бюджетів.
2. Порівняльна характеристика зарубіжного і національного досвіду в сфері здійснення місцевих запозичень.
4. Проаналізуйте видатки державного і місцевих бюджетів України на житлово-комунальне господарство за останні 3 роки. Зробіть належні висновки.

Варіант № 20

1. Взаємозв'язок місцевих і державних фінансів.
2. Бюджетне планування : сутність, методи, види.

5. Проаналізуйте обсяг і напрямки фінансування місцевих громад по лінії міжнародних фінансових організацій (за останні 3 роки). Зробіть належні висновки.

Варіант № 21

1. Фінансування витрат місцевого господарювання.
2. Взаємозв'язок місцевих бюджетів з іншими фінансовими планами держави.
3. Проаналізуйте своєчасність затвердження місцевих бюджетів в Україні за останні 3 роки. Виявіть основні проблеми в бюджетному процесі на місцевому рівні та зробіть належні висновки.

Варіант № 22

1. Дефіцит місцевих бюджетів: причини виникнення, джерела покриття.
2. Сутність та призначення бюджету розвитку місцевих бюджетів.
3. Проаналізуйте обсяг допомоги, що надається місцевим бюджетам з Державного фонду регіонального розвитку за останні 3 роки. Зробіть належні висновки.

Варіант № 23

1. Міжбюджетні трансферти.
2. Структура доходів місцевих бюджетів.
3. Проаналізуйте структуру і обсяг бюджетів об'єднаних територіальних громад. Зробіть належні висновки.

Варіант № 24

1. Структура видатків місцевих бюджетів.
2. Проблеми формування місцевих бюджетів і напрямки їх вирішення.
3. Проаналізуйте обсяг і структуру закріплених доходів місцевих бюджетів України за останні 3 роки. Зробіть належні висновки.

Варіант № 25

1. Структура доходів і видатків бюджету розвитку місцевих бюджетів.
2. Основні напрями подальшого реформування місцевих фінансів.
3. Проаналізуйте обсяг і структуру загального та спеціального фондів місцевих бюджетів України за останні 3 роки. Зробіть належні висновки.

Варіант № 26

1. Формування, розподіл і використання фінансових ресурсів об'єднаних територіальних громад.
2. Роль і місце місцевих бюджетів у фінансовій системі України.
3. Проаналізуйте мету і обсяг випуску облігацій місцевої позики країнами Європейського Союзу. Зробіть належні висновки.

Варіант № 27

1. Сутність, форми та правове регулювання комунального кредиту.
2. Контроль та аудит фінансової діяльності місцевого самоврядування.
3. Проаналізуйте показники оцінки фінансової безпеки регіонів України за останні три роки. Зробіть належні висновки.

Варіант № 28

1. Еволюція розвитку та правове регулювання комунальної власності в Україні.
2. Напрямки підвищення фінансової безпеки регіонів України.
3. Проаналізуйте обсяг і структуру місцевого боргу за останні три роки. Зробіть належні висновки.

Варіант № 29

1. Місцеві фінансові органи: види, функції та завдання.
2. Індикатори і показники оцінки фінансової безпеки регіонів.
3. Проаналізуйте зміни в кількості місцевих бюджетів України за останні три роки. Зробіть належні висновки.

Варіант № 30

1. Сутність і види фінансової безпеки територіальних громад в Україні.
2. Особливості управління місцевим боргом.
3. Проаналізуйте основні положення Європейської Хартії місцевого самоврядування, Європейської Хартії міст та Європейської декларації прав міст Зробіть належні висновки стосовно їхньої реалізації в Україні.

3. Критерії оцінки якості виконання контрольної роботи

Контрольна робота виконується за індивідуальним завданням відповідно до вимог методичних вказівок, оформляється за діючими стандартами та здається на перевірку у визначений індивідуальним завданням строк, але не пізніше ніж за місяць до залікової або екзаменаційної сесії.

Після перевірки і доопрацювання контрольної роботи вирішується питання про допущення її до захисту, але не пізніше ніж за два тижні до залікової або екзаменаційної сесії.

Критерії оцінки якості контрольної роботи наведені в таблиці 1.

Таблиця 1 - Критерії оцінки якості контрольної роботи

Характеристика роботи	Максимальна кількість балів
Робота за змістом і оформленням повністю відповідає вимогам методичних вказівок до виконання контрольної роботи	20
Робота має аналітичний, творчий характер з елементами наукового пошуку, спрямованого на	10

удосконалення діяльності об'єкта досліджень	
В роботі правильно та повно розкритий зміст наведених категорій, понять, методик	15
Студентом не порушений план виконання роботи і термін її здавання на перевірку та на захист	5
При захисті студент вміє робити висновки та узагальнення і обґрунтовувати власні пропозиції та результати, що ним отримані у контрольній роботі	5
ВСЬОГО	60

Контрольна робота вважається «зарахованою», якщо здобувач вищої освіти при захисті набрав від 40 до 60 балів та «незарахованою» – якщо менше 40 балів.

Здобувачі вищої освіти, що отримали «незараховано», до іспиту або заліку з дисципліни не допускаються і мають виконати контрольну роботу повторно за новим завданням.

Рекомендована література

Базова

1. Бечко П. К. Місцеві фінанси: Навч. посіб. для вищ. навч. закл. / П. К. Бечко, О. В. Ролінський. – Київ : Центр учбової літератури, 2007. – 191 с.
2. Бондарук Т. Г. Місцеві фінанси : Навч. посібник / Т. Г. Бондарук. – К. : ДП «Інформ. аналіт. агентство», 2013. – 529 с.
3. Владимиров К. М. Місцеві фінанси / К. М. Владимиров, Н. І. Чуйко, О. В. Рогальський. – Навчальний посібник. – К. : Кондор, 2009. – 352 с.
4. Волохова І.С. Місцеві фінанси та перспективи поглиблення фінансової децентралізації в Україні [Монографія] / І.С. Волохова. – Одеса: Атлант, 2014. – 462 с.
5. Дем'янчук О. І. Місцеві фінанси : навчальний посібник / О. І. Дем'янчук. Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2013. – 340 с.
6. Євдокімова М. О. Місцеві фінанси: навч. посібник / М. О. Євдокімова. – Х : ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. – 2014. – 343 с.
7. Іванова Т. В. Організація місцевого самоврядування в Україні / Т. В. Іванова. – Київ : Знання, 2005. – 320 с.
8. Кириленко О. П. Місцеві бюджети України (історія, теорія, практика) / О. П. Кириленко. – К. : НІОС, 2000. – 384 с.
9. Кириленко О.П. Місцеві фінанси: Навчальний посібник. - Тернопіль: Астон, 2004. - 192 с.
10. Кравченко В. І. Місцеві фінанси України : Навч. Посіб. / В. І. Кравченко/ – Науково-досл. Фін ін.-т. – Київ : Знання, 2003. – 487 с.

11. Місцеві фінанси : навчальний посібник / [Гораль Л. Т., Спасів Н. Я., Мартинюк В. Ф., Маринчак Л. Р.]. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2015. – 350 с.
12. Місцеві фінанси : підручник / [О. Б. Жихор та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. О. Б. Жихор, д-ра екон. наук, проф. О. П. Кириленко ; Ун-т банк. справи Нац. банку України (м. Київ). – Київ : УБС НБУ, 2015. – 579 с.
13. Місцеві фінанси [Електронний ресурс] : підручник / О. П. Кириленко, А. В. Дем'янюк, А. Б. Кондрашихін [та ін.] ; за ред. О. П. Кириленко. - 2-ге вид., доповн. і переробл. – Тернопіль : Економічна думка ТНЕУ, 2014. – 448 с.
14. Місцеві фінанси у схемах і таблицях : навч. посіб. / [М. А. Гапонюк, А. Є. Буряченко, В. П. Яцюта та ін.] ; за заг. ред. В. М. Федосова. — К. : КНЕУ, 2010. — 600 с.
15. Місцеві фінанси: навч. посіб. / Л.Т. Гораль та ін.; Івано-Франків. нац. техн. ун-т нафти і газу. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2015. – 255 с.
16. Місцеві фінанси: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / [Гапонюк М. А., Яцюта В. П., Буряченко А. Є., Славкова А. А.]. – К. : КНЕУ, 2002. – 184 с.
17. Місцеві фінанси: Підручник / за ред. О. П. Кириленко. – К. :Знання, 2006. – 677 с.
18. Музика-Стефанчук О. А. Фінансово-правова основа місцевого самоврядування в зарубіжних країнах : навчальний посібник / О. А. Музика-Стефанчук. – К. : Правова єдність, 2009. – 224 с.
19. Муніципальні фінанси : навч. посіб. / О. П. Кириленко, С. Л. Коваль, З. М. Лободіна [та ін.] ; за ред. О. П. Кириленко. –Тернопіль : Астон, 2015. –360 с.
20. Ніколаєва О. М. Місцеві фінанси : навч. посіб. / О. М. Ніколаєва. – К. : ЦУЛ, 2013. – 354 с.
21. Ніколаєва О. М. Місцеві фінанси: навч. посібник / О. М. Ніколаєва, А. С. Маглаперидзе. – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 354 с.
22. Письменний В. В. Місцеві фінанси : навч. посіб. / В. В. Письменний. – Тернопіль: Видавн.-поліграф. центр «Економічна думка», 2012. – 200 с.
23. Рева Т. М. Місцеві фінанси : Навч. посіб. / Т. М. Рева, Н. В. Кучкова. – Київ : ЦУЛ, 2007. – 208 с.
24. Сунцова О. О. Місцеві фінанси: навч. посіб. / О. О. Сунцова. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 488 с.
25. Циммерман Х. Муниципальные финансы: Учебник: пер. с нем. Москва: Издательство «Дело и Сервис», 2003. 352 с.

Допоміжна

1. Бондарук Т. Г. Місцеве самоврядування та його фінансове забезпечення в Україні : [моногр.] / Таїсія Григорівна Бондарук. ; НАН України ; Ін-т екон. та прогнозув. – К. : Експрес, 2009. – 608 с.
2. Бюджетна система України та Євросоюзу: монографія / [С. О. Булгакова, О.І. Барановський, Г.В. Кучер та ін.]; за заг. ред. А. А. Мазаракі. – К. : КНТЕУ. 2009. – 409 с.

3. Васильєва Н. В., Гринчук Н. М., Дерун Т. М., Куйбіда В. С., Ткачук А. Ф. Місцевий бюджет і фінансове забезпечення об'єднаної територіальної громади: навч. посіб. / [Н. В. Васильєва, Н. М. Гринчук, Т. М. Дерун, В. С. Куйбіда, А. Ф. Ткачук] – К.: – 2017. – 119 с.
4. Джерела та механізми фінансування місцевого економічного розвитку: навчальний посібник. Київ: Центр громадської експертизи, Проект «Місцевий економічний розвиток міст України», 2013. 176 с.
5. Зайчикова В. В. Місцеві фінанси України та європейських країн / В. В. Зайчикова. – К. : НДФІ, 2007. – 299 с.
6. Кириленко О. П. Місцеві бюджети України (історія, теорія, практика): Монографія / О. П. Кириленко. – К : НІОС, 2000. – 384 с.
7. Кравченко В. І. Фінанси місцевого самоврядування України: проблеми становлення (1989-2001). Київ: Видавничий дім «КМ Academia», 2001. 460 с.
8. Круш П. В., Кожемяченко О. О. Національна економіка: регіональний та муніципальний рівень: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 320 с.
9. Планування та управління фінансовими ресурсами територіальної громади / [Кириленко О., Малиняк Б., Письменний В., Русін В.] / Асоціація міст України – К. : Підприємство «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. – 396 с.
10. Податкова система : Навчальний посібник. / за заг. ред. Андрущенко В. Л. – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 416 с.
11. Руденко О. М., Козюра І. В., Ткаленко Н. В., Маргасова В. Г. Історія та теорія місцевого самоврядування: навч. посіб. Київ: Кондор-Видавництво, 2016. 226 с.
12. Станкус Т. Програмно-цільовий метод у бюджетному процесі на рівні місцевих бюджетів / Т. Станкус. – Харків : Фактор, 2017. – 128 с.
13. Стоян В. І. Казначейська система виконання бюджету : навчальний посібник / В. І. Стоян, В. М. Русін. – Тернопіль : Астон, 2015. – 372 с.

Законодавчі та нормативні акти

1. Бюджетний кодекс України. Верховна Рада України; Кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
2. Податковий Кодекс України. Верховна Рада України; Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Бюджетного кодексу України. Верховна Рада України; Закон від 08.07.2010 № 2457-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2457-17>
4. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України. Верховна Рада України; Закон від 23.03.2000 № 1602-III. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1602-14>
5. Про Державний бюджет України на 2019 рік: Верховна Рада України; Закон, Бюджет від 23.11.2018 № 2629-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2696-19>

6. Про Державну фіскальну службу України. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 травня 2014 р. № 236 . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-%D0%BF>
7. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 05.02.2015. № 157-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/157-19>
8. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року. Постанова Кабінету Міністрів України Стратегія, Перелік від 06.08.2014 № 385. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-п>.
9. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо складання у 2019 році місцевих бюджетів на середньостроковий період. Наказ Міністерства фінансів України від 29.03.2019 № 130. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0130201-19>
10. Про затвердження Положення про Державну казначейську службу України. Постанова Кабінету Міністрів України від 15 квітня 2015 р. № 215. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/215-2015-%D0%BF>
11. Про затвердження Положення про Державну аудиторську службу України Постанова Кабінету Міністрів України від 3 лютого 2016 р. № 43 URL: <https://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/43-2016-%D0%BF>
12. Про затвердження Положення про порядок здійснення емісії облігацій внутрішніх місцевих позик та їх обігу: Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 29.04.2014. № 578. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0570-14>
13. Про затвердження Порядку здійснення місцевих запозичень: Постанова Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2011. № 110. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/110-2011-%D0%BF>
14. Про затвердження Порядку розміщення тимчасово вільних коштів місцевих бюджетів шляхом придбання державних цінних паперів: Постанова Кабінету Міністрів України від 23.05.2018. № 544 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/544-2018-%D0%BF>
15. Про особливості здійснення правочинів з державним, гарантованим державою боргом та місцевим боргом: Закон України від 19.05.2015 . № 436-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-19>
16. Про ратифікацію Фінансової угоди (проект «Програма розвитку муніципальної інфраструктури України») між Україною та Європейським інвестиційним банком: Закон України від 03.02.2016. № 975-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/975-19>
17. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: Розпорядження Кабінету міністрів України від 01.04.2014 №333-2014. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-р>
18. Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України. Постанова Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 р. № 455 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/455-2014-%D0%BF>

19. Про затвердження Порядку перерахування міжбюджетних трансфертів. Постанова Кабінету Міністрів України від 15.12. 2010 р. № 1132. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/1132-2010-%D0%BF>.
20. Про затвердження формули розподілу обсягу медичної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам. Постанова Кабінету Міністрів України від 19.08.2015 № 618. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/618-2015-%D0%BF>
21. Про затвердження формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1088. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1088-2017-%D0%BF>
22. Про місцеве самоврядування в Україні. Верховна Рада України; Закон від 21.05.1997 № 280/97-ВР. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>.
23. Про місцеві державні адміністрації. Верховна Рада України; Закон від 09.04.1999 № 586-XIV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.
24. Про ратифікацію Європейської хартії місцевого самоврядування. Верховна Рада України; Закон від 15.07.1997 № 452/97-ВР. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/452/97-вр>
25. Про Рахункову палату. Верховна Рада України; Закон від 2 липня 2015 року № 576-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19>
26. Про стимулювання розвитку регіонів. Верховна Рада України; Закон від 08.09.2005 № 2850-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2850-15>.
27. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020». Президент України; Указ, Стратегія від 12.01.2015 № 5/2015. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>
28. Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2020-2022 роки. Постанова Кабінету Міністрів України від 15.05.2019 № 555. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/555-2019-%D0%BF>
29. Про схвалення проекту Основних напрямів бюджетної політики на 2019—2021 роки. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 18.04.2018 р. № 315-р . URL: <https://www.kmu.gov.ua/npras/pro-shvalennya-proektu-osnovnih-napryamiv-byudzhetnoyi-politiki-na-20192021-roki>
30. Стратегія реформування системи управління державними фінансами на 2017–2020 роки. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.02.2017 № 142-р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/142-2017-%D1%80>
31. Господарський Кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
32. Про стимулювання розвитку регіонів: Закон України від 08.09.2005. № 2850-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2850-15>
33. Про державно-приватне партнерство: Закон України від 01.07.2010. № 2404-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>
34. Конституція України. Верховна Рада України; Конституція від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>

Електронні ресурси

1. Державна аудиторська служба України URL:
<http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>.
2. Державна Казначейська служба України
URL:<http://treasury.gov.ua/main/uk/index>.
3. Державна податкова служба України URL: <https://tax.gov.ua/>
4. Державна служба статистики України
URL:<http://kiis.com.ua/materials/pr/20142904/RIPR2014.pdf>.
5. Державна служба фінансового моніторингу України URL:
<http://www.sdfm.gov.ua/>.
6. Державна фіскальна служба України URL: <http://sfs.gov.ua/>.
7. Методологія стратегічного планування розвитку об'єднаних територіальних громад в Україні. URL: https://surdp.eu/uploads/files/SP_OTG_Methodology_UA.pdf
8. Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України URL:<http://www.minregion.gov.ua/>.
9. Міністерство фінансів України URL: <http://www.minfin.gov.ua/>.
10. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку URL:
<http://www.nssmc.gov.ua/about/description>.
11. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг URL:<http://www.nerc.gov.ua>.
12. Рахункова палата України URL:<https://rp.gov.ua/home/>